

Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

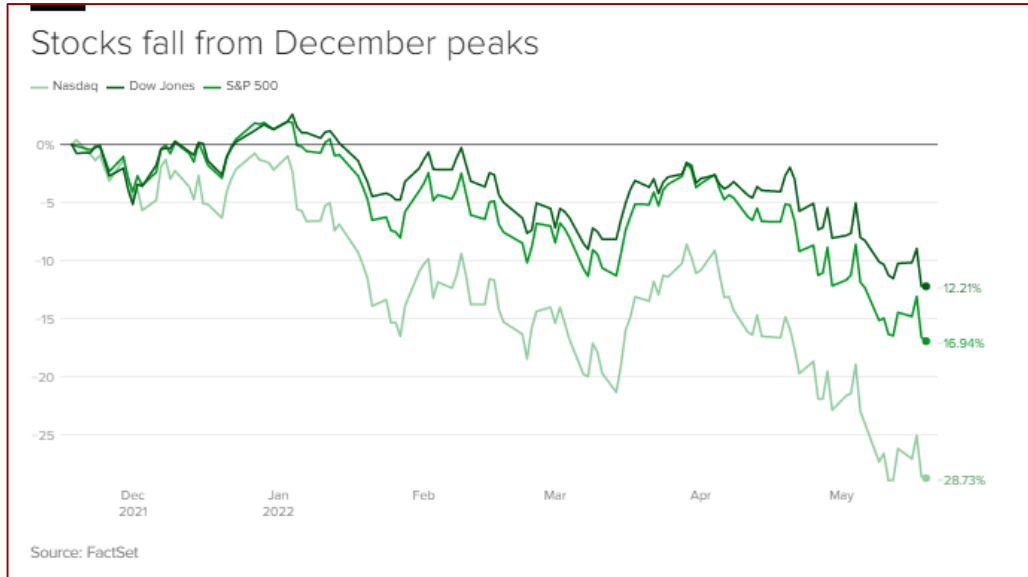
20 Mayıs / 2022

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtma ya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

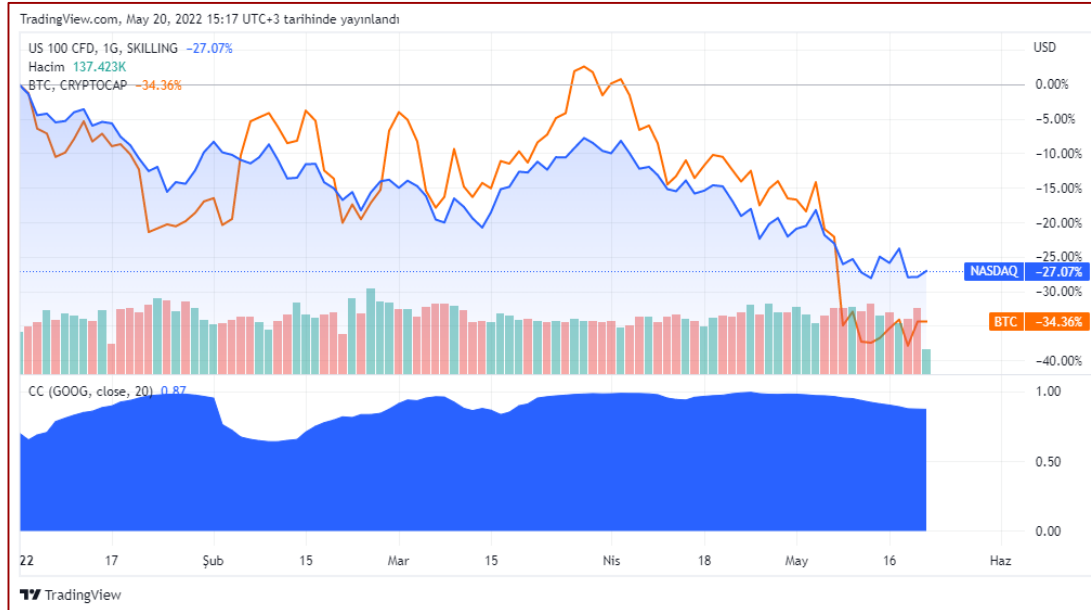
Küresel Hisseler Resesyon Türbülansında

- ❑ Bu hafta küresel hisse piyasasında yaşanan düşüşler, ayı piyasasına giriş mi yapıyor sorusunu akla getirdi.
- ❑ Türkiye’de resmi tatil olan Perşembe günü Dow Jones endüstri endeksi 236 puan ile %0,7; S&P 500 Endeksi %0,6; teknoloji ağırlıklı Nasdaq Composite endeks ise %0,3 kayıp verdi.
- ❑ Bu durum uzmanlar tarafından ekonomideki belirsizliğin boyutunun ne denli büyük olduğunun önemine ve ABD merkez bankasının aşırı agresif sıkılaştırma tutumunun ekonomide daralma yaratacağı konusundaki endişelere bağlandı.
- ❑ Aynı zamanda bu düşüş, S&P 500 Endeksinin ayı piyasasına giriş yapmış olabileceği algısını da beraberinde getirdi.

Küresel Hisseler Resesyon Türbülansında

- ❑ Teknik analizle bakıldığında ayı piyasasının en önemli belirleyicisi; bir hisse senedi endeksinin sürekli bir süre için son zamanlardaki en yüksek seviyeden %20 veya daha fazla düşmesi olarak tanımlanıyor.
- ❑ Buna göre bakıldığında Perşembe günkü kaybı ile beraber; S&P 500, 3 Ocak'taki en son zirvesi olan 4.796'dan %18.7 düşerken, Dow en son zirvesinin %14.4 altına inmiş oluyor.
- ❑ Nasdaq ise zaten ayı bölgesine girmişti ve Kasım ayındaki en son zirvesinden %29 daha aşağıda. Ayrıca kripto para piyasası ile Nasdaq arasında son aylarda önemli bir korelasyonun da yakalanmış olduğu görülmekte..

Küresel Hisseler Resesyon Türbülansında

- ❑ Tüm bu veriler S&P 500'ün henüz ayı piyasasına giriş yapmamış olsa da çok yaklaştığının göstergesi.
- ❑ Ayrıca borsanın Perşembe günkü düşüşünün önemli gerekçelerinden biri de Walmart ve Target gibi ABD'nin büyük perakende devlerinin son üç aylık bilançolarında oluşan yüksek maliyet kaynaklı bozulmaya bağlanmakta ki bu da tedarik zincirindeki bozulmanın FED'in agresif daralma tutumuyla birleşerek, bir durgunluk ihtimali oluşturduğu algısını güçlendirdi.
- ❑ Önümüzdeki dönemlerde yaşanan enerji krizinin ve gıda krizinin enflasyonist etkileri ile birleşmesi beklenen durgunluğun yaratacağı kötümser sarmal, stagflasyon ise halen en büyük potansiyel korku niteliğinde...
- ❑ Haftanın son günü Çin'den gelen beş yıl vadeli kredi ana faizini 15 baz puan düşüşle yüzde 4,45 seviyesine indirilmesi sonrası oluşan olumlu hava ile küresel endekslerin biraz toparlanmaya girdiği görüldü.
- ❑ Çin merkez bankası 1 yıllık kredi ana faiz oranı ise yüzde 3,7 seviyesinde sabit tuttu ki aslında bu hamlenin emlak piyasasını koruyarak, büyüme beklentisi üzerinde oluşmuş olumsuz etkinin kırılması yönünde olduğunu ifade edebiliriz..

Haftalık menkul istatistiklerinde Garanti etkisi

- ❑ Yabancı yatırımcıların haftalık menkul istatistiklerinde ise Garanti BBVA'daki satın almanın etkisi izlendi.
- ❑ Garanti BBVA, ana hissedarı BBVA'nın bankadaki hissesini yüzde 86'ya çıkarmasının ardından MSCI endekslerinden çıkarılacak.
- ❑ MSCI'dan yapılan açıklamada Garanti BBVA'nın global standard ve orta ölçekli endekslerinden 24 Mayıs itibarıyla çıkarılacağı belirtildi.
- ❑ Vakıf Yatırım Direktörü Altan Aydın karar öncesi yaptığı değerlendirmede söz konusu çıkışın maliyetinin 90 milyon doları bulabileceğini belirtmişti.
- ❑ Haftalık verilere bakıldığında ise TCMB verilerine göre yabancılar nette 767 milyon dolarlık hisse sattı. Böylelikle TCMB'deki başkan değişikliğinden bu yana hisse tarafında en sert satış kaydedilmiş oldu.

Enflasyon Endişesi & Kur ve Tüketici Güveni

- ❑ Yüksek enflasyon ve daha da yükseleceği endişesi ile fiyat algısının ortadan kaybolduğu bir dönemden geçmekteyiz.
- ❑ Hane halkı tarafından bu durumun tüketim eğilimine de yavaş yavaş yansıdığını; et ve peynir gibi temel gıda ürünü üreticilerinin artık çoğunlukla A segmenti tüketicilere yönelik ürün pazarladıkları haberleri ile ilişkilendirebiliriz.
- ❑ Bu durum net bir biçimde reel sektörün de maliyet artışlarını fiyata yeterince yansıtamamaları nedeni ile arz yönlü bir problemi de ortaya koymaktadır.
- ❑ Kurda ise Mayıs ayının ilk günlerinde başladığı yükseliş trendine devam eden ve benzer para birimlerinden negatif ayrışan dolar/TL, 16 sınırına dayandığını görmekteyiz ki kimi kesimler tarafından bu durum rekabetçi kur olarak algılansa da ithal girdi maliyetlerinin ağırlığı ve mevcut ihracat pazarlarının jeopolitik krizler nedeni ile aldığı belirsiz hal bu konuda destekleyici görünmüyor.

Enflasyon Endişesi & Kur ve Tüketici Güveni

- ❑ Ayrıca AMB'nin Temmuzda faiz artışı sinyali vermesine rağmen Euro/Dolar paritesindeki daralmanın Dolar lehine devam ediyor olması da ihracatımızın ağırlıklı gelirinin Euro olması nedeni ile olumsuz bir durumu ifade ediyor.
- ❑ Tüm bu gelişmeler karşısında tüketici güven endeksi verilerinde Nisan ayında sınırlı oranda bir artış görmekteyiz:
- ❑ «Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütölen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 0,4 oranında arttı; Nisan ayında 67,3 olan endeks, Mayıs ayında 67,6 oldu.»

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Nisan	Mayıs	Nisan	Mayıs
Tüketici güven endeksi	67,3	67,6	-7,3	0,4
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	49,1	48,5	-9,8	-1,2
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	63,9	66,5	-8,5	4,0
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	67,3	66,3	-7,2	-1,5
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	88,8	89,0	-4,9	0,3

Haftadan Kalanlar

- ❑ Finlandiya ve İsveç'in Türkiye'nin sıcak bakmadığı NATO üyeliği ile ilgili olarak Beyaz Saray yönetiminden kritik bir açıklama geldi. "Katılımlarla ilgili Cumhurbaşkanı Erdoğan ve diğerleri tarafından dile getirilen endişeler ele alınabilir ve çözülebilir" açıklamasında bulundu.
- ❑ İngiltere, Türkiye'ye yönelik savunma ihracatı kısıtlamalarını kaldırdı
- ❑ TİM Başkanı Güllü: 5 oyla başkan yardımcısı seçildim
- ❑ AK Parti Grup Başkanvekili Cahit Özkan görevden alındı ayrıca İBB basın sözcülüğü kaldırıldı ve Murat Ongun başka birime atandı.
- ❑ İstanbul, Kadıköy ve Maltepe ile Mersin merkezli 8 ilde yolsuzluk, rüşvet ve suç örgütü operasyonları yapıldı.
- ❑ ABD Senatosu, Başkan Joe Biden'ın Ukrayna için 33 milyar dolar olarak talep ettiği ve Temsilciler Meclisininin 40 milyar dolara çıkardığı yardım paketini onayladı.
- ❑ UEA/Fatih Birol: Enerji fiyatlarındaki volatilité devam edeceğe benziyor, buna alışmamız lazım.
- ❑ Küresel siyasete ve iş dünyasına yön veren isimler, salgın nedeniyle 2 yıldır iptal edilen Dünya Ekonomi Forumu'nun (WEF) İsviçre'nin Davos kasabasında 22-26 Mayıs'taki yıllık toplantısına hazırlanıyor.
- ❑ Daha önce yaklaşan gıda kriziyle ilgili birçok kez uyarıda bulunan Tarım analiz firması Gro Intelligence CEO'su Sara Menker dünyanın 10 haftalık tüketime yetecek kadar buğday stokunun kaldığını söyledi.
- ❑ The Economist'in bu haftaki «Yaklaşan Gıda Felaketi» başlıklı dergi kapağı trend topic oldu.

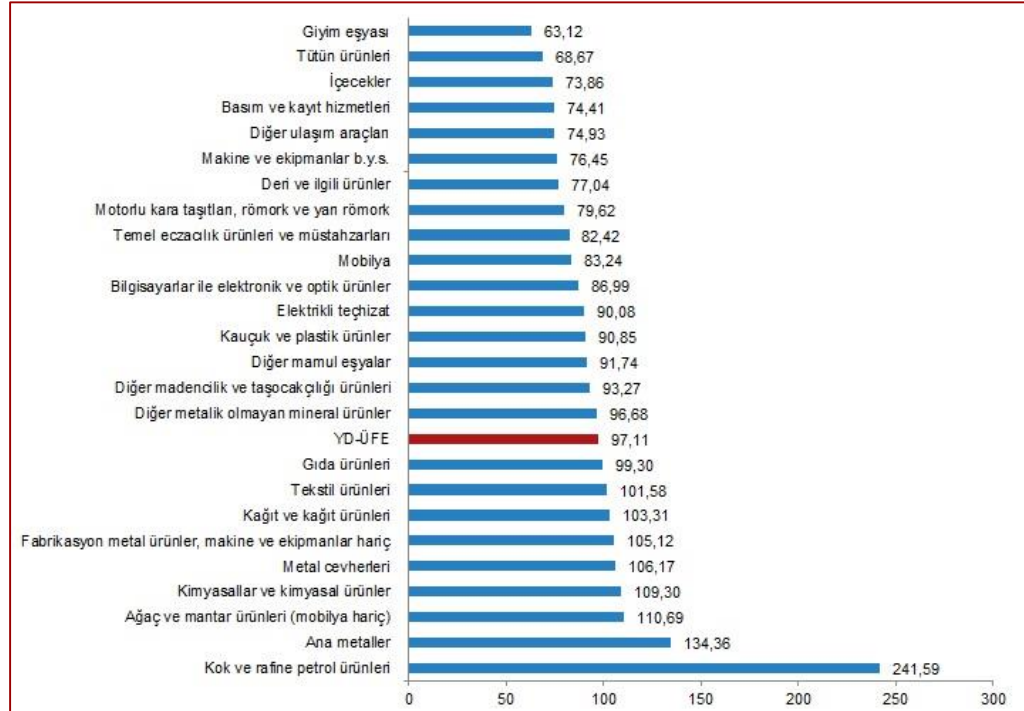
Haftanın Karikatürü

- ❑ FT'nin bugünkü sayısında John Gapper'ın «Terkedilmiş Bir Metro Hattı NY için Trajedidir» başlıklı yazısında son zamanlarda NY'da yaşanan silahlı saldırılar nedeni ile suç ve karmaşanın çoğu profesyoneli evden çalışmaya ittiği ve bunun da metrolarda gittikçe azalan sayıda kişinin seyahat etmesi ile sonuçlandığına değinmiş.
- ❑ The Economist'deki bu karikatür de aynı sorunu ele alıyor; bireylerin tehlikeli boyutta silahlanması!

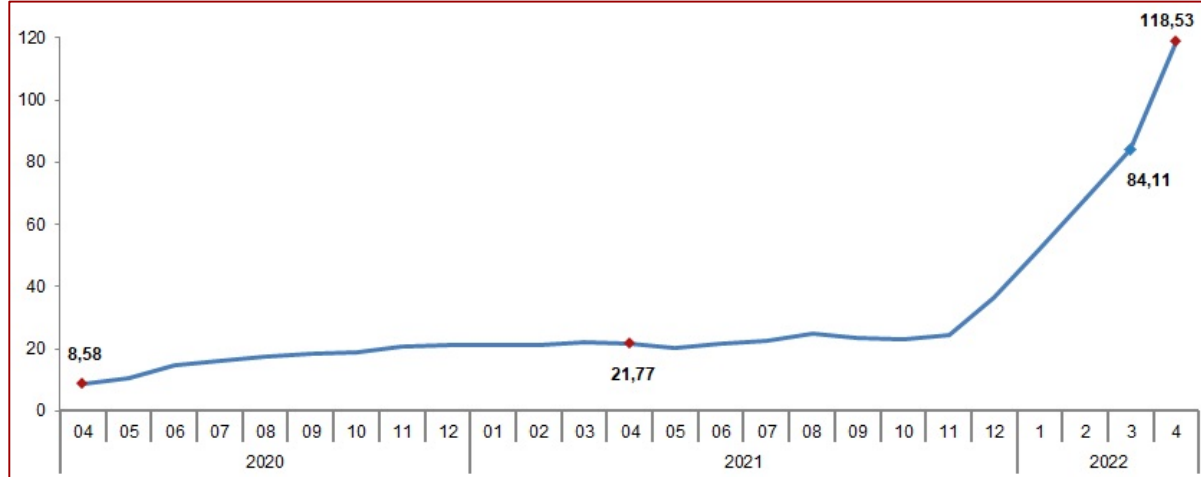
Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi, Nisan 2022

- ❑ YD-ÜFE (2003=100) 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %2,61, bir önceki yılın Aralık ayına göre %16,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %97,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %64,83 artış gerçekleşti.
- ❑ YD-ÜFE sektörlerinden giyim eşyası %63,12, tütün ürünleri %68,67, içecekler %73,86 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri %241,59, ana metaller %134,36, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) %110,69 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

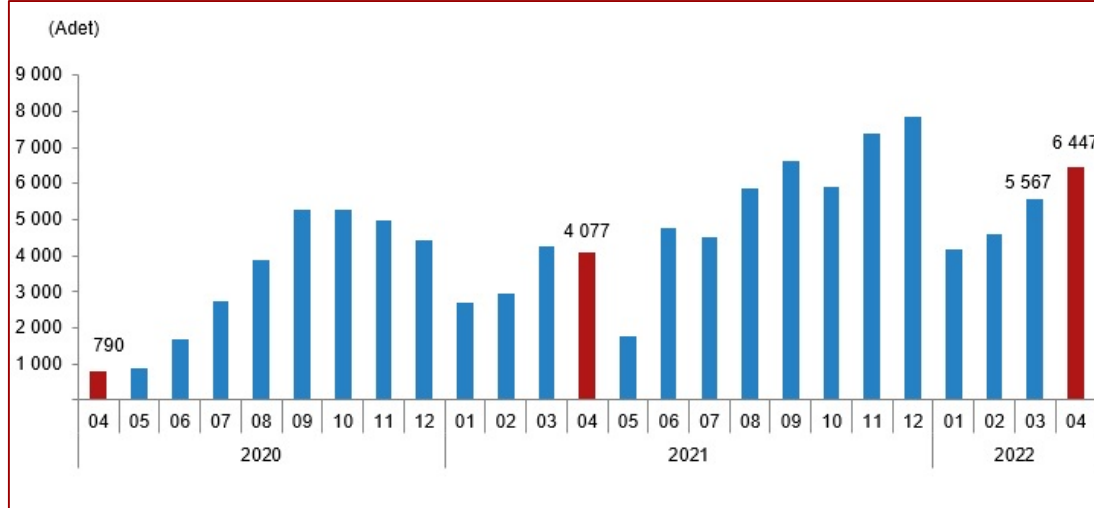
Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Nisan 2022

- ❑ Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %17,76, bir önceki yılın Aralık ayına göre %72,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %118,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %45,26 artış gerçekleşti.
- ❑ Sektörlerde bir önceki aya göre balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde %0,12, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %18,10 ve ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %21,03 artış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre çok yıllık bitkisel ürünlerde %6,52, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %8,41, tek yıllık bitkisel ürünlerde %27,66 artış gerçekleşti.

Konut Satış İstatistikleri, Nisan 2022

- ❑ Türkiye genelinde konut satışları Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %38,8 artarak 133 bin 58 oldu. Konut satışlarında İstanbul, 26 bin 330 konut satışı ve %19,8 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u 12 bin 195 konut satışı ve %9,2 pay ile Ankara, 8 bin 459 konut satışı ve %6,4 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının en az olduğu iller sırasıyla 25'er konut ile Ardahan ve Hakkari, 47 konut ile Bayburt oldu.
- ❑ Yabancılara yapılan konut satışları Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %58,1 artarak 6 bin 447 oldu. Nisan ayında toplam konut satışları içinde yabancılara yapılan konut satışının payı %4,8 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında ilk sırayı 2 bin 564 konut satışı ile İstanbul aldı. İstanbul'u sırasıyla bin 970 konut satışı ile Antalya, 333 konut satışı ile Ankara izledi.

İstatistiklerle Gençlik, 2021

- Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2021 yılı sonu itibarıyla Türkiye'nin toplam nüfusu 84 milyon 680 bin 273 kişi iken 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 971 bin 289 kişi oldu. Genç nüfus, toplam nüfusun %15,3'ünü oluşturdu. Genç nüfusun %51,3'ünü erkek nüfus, %48,7'sini ise kadın nüfus oluşturdu.
- Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2020 yılında %28,3 iken 2021 yılında %24,7 oldu. Genç erkeklerde ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı 2020 yılında %21,2 iken 2021 yılında %17,5, genç kadınlarda ise bu oran 2020 yılında %35,7 iken 2021 yılında %32,4 oldu.
- Türkiye'de 2019/'20 öğretim yılında %43,4 olan yükseköğretim net okullaşma oranı, 2020/'21 öğretim yılında %44,4'e yükseldi. Yükseköğretim net okullaşma oranı cinsiyete göre incelendiğinde, erkeklerde bu oran %40,6'dan %40,5'e düşerken kadınlarda %46,3'ten %48,5'e yükseldi.

